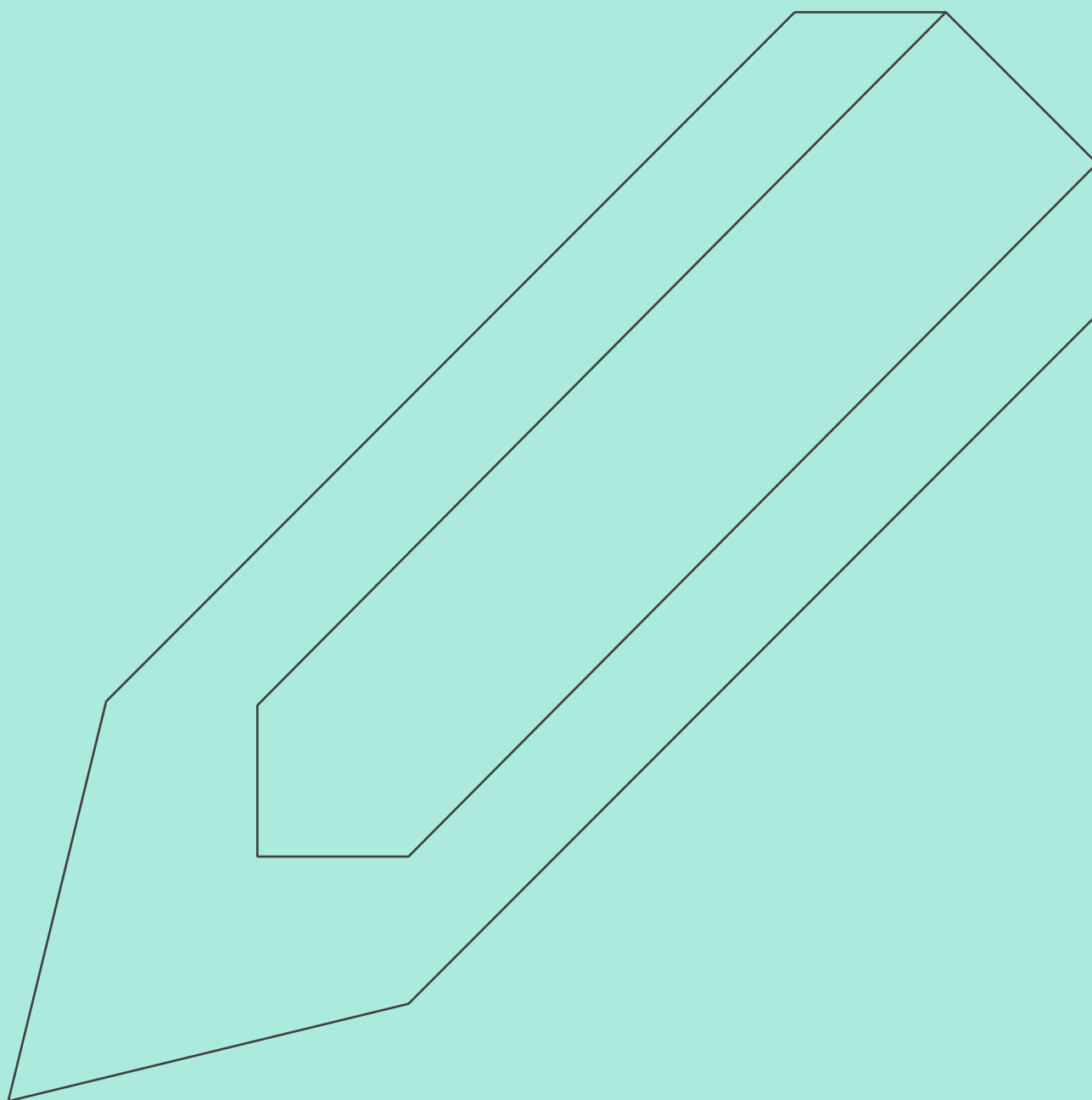

Bring ideas to life
VIA University College

VIA Samfund og Socialt arbejde

Forsknings- og udviklingsprojekter
2018-2019

INDHOLDSFORTEGNELSE

VIA Samfund og Socialt arbejde	3
Beskæftigelsesindsatsen for ledige med handicap- et komparativt perspektiv	4
Incitamentsrettet socialt arbejde – et studie af 225 timers-reglen og sanktioner i den professionelle frontlinje.....	5
Den koordinerende sagsbehandlers nye kompetencer i det tværfaglige samarbejde	6
Frontlinjemedarbejdere i beskæftigelsesindsatsen – virksomhedsrettet beskæftigelsesindsats.....	7
Hvilken betydning har kompetenceudvikling for den pædagogiske praksis i special-tilbuddet?	8
En god skolestart for alle gennem fælles forberedelse	9
Professionelles samarbejde om skolens inkluderende klassefællesskaber i praksis	10
Den gravides stemme i det tværfaglige samarbejde og hendes muligheder for inddragelse og deltagelse, når graviditeten er sårbar	11
Børn der har skolefravær	12
Når udsatte familier skal hjælpe de professionelle	13
Udviklingsarbejde med unge i udsatte boligområder	14
Netværk og partnerskaber i lokal udvikling af socialøkonomi	15
Samskabelse - nye roller, andre kompetencer hos velfærdsprofessionelle	16

VIA Samfund og Socialt arbejde

Dette dokument indeholder korte og præcise beskrivelser af de forskningsprojekter, der er i gang i VIA Samfund og Socialt Arbejde i 2018-19.

VIA Samfund og Socialt Arbejde har en vision om at forbedre sammenhængskraften i velfærdsstaten. Vi forsker i social retfærdighed og i at udvikle viden, der forebygger udsathed. Centerets arbejde foregår gennem tværprofessionel og praksisnær forskning, der leverer ny, relevant viden til velfærdsprofessionernes sociale arbejde. I centret genereres viden om, hvordan forskellige indsatser kan få betydning for og være med til at forebygge udsathed, udvikle inkluderende fællesskaber, understøtte beskæftigelse samt social innovation. Centeret arbejder gennem fire forskningsprogrammer.

Beskæftigelse og rehabilitering (s. 4-7)

Tilknytning til arbejdsmarkedet betragtes pt. som en afgørende faktor for at blive integreret og velfungerende i det danske samfund. Både socialt, økonomisk og kulturelt. Beskæftigelse opfattes med andre ord som løsningen på en stor del af velfærdsstatens udfordringer. Projekterne i programmet undersøger arbejdet med beskæftigelsesindsatsen blandt de fagprofessionelle.

Inklusion (s. 8-10)

Programmets genstandsfelt er inklusion forstået som alle menneskers mulighed for at deltage i fællesskaber, der understøtter udvikling, læring og medborgerskab i et livslangt perspektiv. Denne forståelse indebærer i praksis, at inkluderende fællesskaber handler om alle og ses som en almen og grundlæggende opgave for professionsudøvelsen.

I programmet og dets videnproduktion er der fokus på den kompleksitet og de dilemmaer, som arbejdet med inklusion indebærer, og det undersøges endvidere, hvordan denne kompleksitet kan håndteres af de professionelle.

Udsatte børn og unge (s. 11-13)

Genstandsfeltet i dette program er marginaliserede og udsatte borgere i det danske samfund. Udsatte børn, unge og voksne er borgere, der har behov for en særlig støtte fra det offentlige side. Der er politisk og fagligt stort fokus på hjælpe udsatte grupper, men begrænset viden om, hvad der rent faktisk virker.

Derfor er programmets omdrejningspunkt forskning, der bidrager til nye forståelser, metoder eller muligheder for at hjælpe udsatte børn, unge og voksne. Forskningen er rettet mod og har relevans for uddannelser, medarbejdere og erhverv, der arbejder med udsatte borgere.

Social innovation (s. 14-16)

En voksende ulighed og diversitet i samfundet medfører et behov for, at der tænkes innovativt i forhold til velfærdsprofessionelle indsatser. Befolkningen bor i områder, der bliver mere forskellige fra hinanden og samtidig mere homogene internt i områderne. Denne polarisering og andre samfundsmæssige udfordringer peger på et behov for gennem social innovation at skabe nye løsninger, der involverer borgerne og går på tværs af fag, organisationer og sektorer.

Forskningsprogrammet Social innovation har fokus på de udfordringer og løsninger, velfærdsprofessionelle, der arbejder med social innovation og intervention, anvender i områdebaserede indsatser. Vi er optaget af, hvordan velfærdsprofessionerne kan medvirke til, indgå i og skabe nye muligheder og social værdi for borgerne, som er uddannelsernes målgrupper gennem det sociale entreprenørskab. Centrale dimensioner i arbejdet med social innovation og social polarisering er samarbejde på tværs af sektorerne og et innovativ element.

Kontakt: FoU-leder Lene Mosegaard Søbjerg (lmos@via.dk)

Beskæftigelsesindsatsen for ledige med handicap - et komparativt perspektiv

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Beskæftigelse og beskæftigelsesindsatsen

Baggrund

I Danmark opfattes arbejdsmarkedsdeltagelse på politisk plan ofte som havende en central rolle for muligheden for at leve et selvstændigt og meningsfuldt liv. Denne kobling er løbende blevet fremført af skiftende regeringer i politiske udspil og målsætninger for beskæftigelsen, hvor regeringer har formuleret målsætninger om, at flere mennesker, herunder også flere mennesker med handicap skal i beskæftigelse.

Der eksisterer dog en markant ulighed i arbejdsmarkedstilknytningen imellem personer med og uden handicap. Beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap var i 2014 omkring 43 procent, mens den var knap 77 procent for personer uden handicap. Forskellen mellem grupperne har tilmed været uændret i en årrække.

I internationale undersøgelser har institutioner som OECD og EU sammenlignet beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap. På trods af forskelle i opgørelsesmetoder og resultater er der nogle fællestræk mellem undersøgelserne, der alle viser variationer mellem beskæftigelsesgraden for mennesker med handicap, hvor et land som Sverige på tværs af undersøgelserne har den højeste beskæftigelsesgrad for mennesker med handicap og Danmark er placeret forskelligt alt efter indsamlingsmetode.

Forskningsspørgsmål

Det overordnede forskningsspørgsmål lyder:
Hvad er regelgrundlaget for beskæftigelsesindsatsen for personer med handicap i Danmark og Sverige?

Til at besvare spørgsmålet arbejdes med følgende undersøgelsesopgaver:

- Hvad betyder lovgivningen omkring registrering af personoplysninger for mulighederne for at lave registreringer på individniveau?
- I hvilken udstrækning kan forskellen i beskæftigelseslovgivning ses som et udtryk for forskellige grundholdninger til personer med handicap i de to lande?
- I hvilken udstrækning er forskellene i beskæftigelsesindsatsen en del af forklaringen på forskellen i beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap, og hvad

kan Danmark lære af den svenske beskæftigelsesindsats for ledige med handicap?

Genstandsfelt/Indhold

Der kan være mange årsager til forskellen på beskæftigelsesfrekvensen mellem personer med og uden handicap. Forklaringerne kan findes blandt personer med handicap, i virksomhederne men også i beskæftigelsessystemet. I dette projekt vil vi rette fokus mod beskæftigelsessystemet. Når det ikke lykkes at få flere med handicap i arbejde, skal en af forklaringerne søges i, at jobcentrene ikke har tilstrækkelig opmærksomhed om denne problemstilling. Denne antagelse bakkes op af diverse forskningsbidrag.

Forventede resultater

Vi forventer at kunne bidrage til en kvalificering af den danske beskæftigelsesindsats for ledige med handicap. Målet er en dansksproget tidsskriftsartikel og populærvidenskabelige bidrag i danske dagblade.

Kontakt

Finn Amby (FINA@via.dk)
Linda Rye Eskesen (LIRE@via.dk)
Lena Kjeldsen (LKJE@via.dk)

Link til UC viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/beskaeftigelsesindsatsen-for-ledige-med-handicap-et-komparativt-perspektiv\(464e21c0-6515-4c1d-b54f-4f48ffaa80ed\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/beskaeftigelsesindsatsen-for-ledige-med-handicap-et-komparativt-perspektiv(464e21c0-6515-4c1d-b54f-4f48ffaa80ed).html)

Nøgleord

Beskæftigelse, handicap, jobcenter, komparativ analyse, Sverige

Incitamentsrettet socialt arbejde – et studie af 225 timers-reglen og sanktioner i den professionelle frontlinje

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Beskæftigelse og beskæftigelsesindsatsen

Baggrund

Beskæftigelsespolitikken har i flere årtier været baseret på en aktiv indsats, og Danmark anvender mange ressourcer i beskæftigelsesindsatsen. I de seneste år står især den virksomhedsrettede indsats og den incitamentsrettede indsats som to centrale strategier i beskæftigelsesindsatsen. Dette projekt sætter fokus på den incitamentsrettede indsats. Med incitamentet henvises til, at indretningen af ydelsessystemet og karakteren af indsatser giver borgerne bestemte økonomiske tilskyndelser til at agere på en bestemt måde. Tanken er, at man politisk kan påvirke borgere økonomisk og derved få borgerne til at udvise en adfærd, som følger de politiske mål og giver samfundsøkonomiske effekter. Tankegangen bygger på ideen om economic man eller homo economicus, der rationelt maximerer egennytten.

Et såkaldt 'moderne kontanthjælpsloft' blev (gen)indført med i 2016. Kontanthjælpsreform 2016 består af et kontanthjælpsloft, en 225 timers regel samt en skærpelse af ferierettighederne for kontanthjælpsmodtagere.

Det er karakteristisk, at udøvelsen af sanktioner og de nedsatte ydelser er et kommunalt ansvar, hvor der samtidig er et skønsmæssigt råderum i praksis. På den måde bliver spørgsmålet om implementeringen af den incitamentsrettede politik noget, der skal gives liv i de konkrete møder mellem borger og den kommunale frontlinje. Det viser sig således, at der er betydelig variation på de enkelte kommuners skøn og linje på området.

Vi er optagede af frontmedarbejderne, der sidder med et skønsmæssigt råderum omgærdet af betydelige etiske dilemmaer.

Forskningsspørgsmål

Hvordan agerer frontmedarbejdere når hun/han iværksætter en incitamentsrettet beskæftigelsesindsats nærmere bestemt i form af 225 timers reglen samt sanktionsbestemmelser på kontanthjælpsområdet?

Undersørgsmål:

Hvilken betydning har de organisatoriske betingelser i jobcentret for skønnet af 225 timers reglen og sanktionsbestemmelserne?

Hvordan udmøntes det retlige skøn af 225 timers reglen og sanktionsbestemmelserne?

Hvilken mening tilskriver og hvilke strategier og konkrete handlinger foretager frontmedarbejderne i relation til 225 timers reglen og sanktionsbestemmelserne og, hvordan relaterer disse forhold til etiske dilemmaer for medarbejderen?

Genstandsfelt/Indhold

Særligt rådighedskrav (225-timers reglen) jf. Lov om aktiv social politik §§ 13 f-g samt reglerne om fradrag, nedsættelse og bortfald af hjælpen jf. Lov om aktiv socialpolitik §§ 35-41

Forventede resultater

Artikel til dansk eller international tidsskrift.

Abstrakt og artikel på engelsk til konference i 2019.

Evt. undervisningsmateriale

Formidling til studerende på Socialrådgiveruddannelsen (valgmodul) og administrationsuddannelsen

Samarbejdspartnere

Kommunale jobcentre

Kontakt

Sisse Schaldemose – scha@via.dk

Else Marie Frandsen – emdf@via.dk

Anders Bøggild Christensen – abc@via.dk

Link til UC viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/incitamentsrettet-socialt-arbejde--et-studie-af-225-timersreglen-og-sanktioner-i-den-professionelle-frontlinje\(14b78fe9-f6c2-4818-97d9-3287ff8ddb0f\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/incitamentsrettet-socialt-arbejde--et-studie-af-225-timersreglen-og-sanktioner-i-den-professionelle-frontlinje(14b78fe9-f6c2-4818-97d9-3287ff8ddb0f).html)

Nøgleord

Sanktioner, Beskæftigelsesindsats, Incitamentet

Den koordinerende sagsbehandlers nye kompetencer i det tværfaglige samarbejde

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Beskæftigelse og beskæftigelsesindsatsen

Baggrund

Dette forsknings- og udviklingsprojekt er interesseret i, at indgå i et samarbejde med de forskellige professionelle aktører i det tværfaglige samarbejde i grænsefladerne om, hvordan rollen som koordinerende sagsbehandler på beskæftigelsesområdet kan udvikles og kvalificeres.

Forskningsspørgsmål

Hvordan kan ledelse og de professionelle aktører i det tværprofessionelle grænsefladesamarbejde bidrage til at udvikle og kvalificere rollen som koordinerende sagsbehandler på beskæftigelsesområdet?

Genstandsfelt/Indhold

Undersøgelsens formål er at opnå mere viden om rollen som koordinerende sagsbehandler samt gennem et samarbejde med praksis skabe udvikling og forandring i forhold til, hvordan rollen kan udvikles og kvalificeres i praksis. Vi anvender begrebet Boundary spanners og de fire funktioner som Williams beskriver; netværker/ brobygger, kommunikator, koordinator og entreprenør og indkredser yderligere gennem begrebet koblingskompetencer.

Forventede resultater

Kvalificering af den professionelle faglighed i et tværfagligt og koordinerende perspektiv i Socialt Arbejde inden for beskæftigelsesindsatsen.

Samarbejdspartnere

Relevante professionelle, der samarbejder med koordinerende sagsbehandlere i en given kommune.

Kontakt

Per Westersø – pwe@via.dk
Lone Vesterby – lonv@via.dk

Link til UC viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/den-koordinerende-sagsbehandlers-nye-kompetencer-i-det-tvaerfaglige-samarbejde\(20e92714-965e-4df5-b8ea-cb519cbfb63a\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/den-koordinerende-sagsbehandlers-nye-kompetencer-i-det-tvaerfaglige-samarbejde(20e92714-965e-4df5-b8ea-cb519cbfb63a).html)

Nøgleord

Koordinerende sagsbehandler
Aktiv beskæftigelsesindsats
Tværfagligt samarbejde
Koblingskompetencer
Boundary Spanners
Grænseflader

Frontlinjemedarbejdere i beskæftigelsesindsatsen – virksomhedsrettet beskæftigelsesindsats

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Beskæftigelse og beskæftigelsesindsatsen

Baggrund

Beskæftigelsespolitikken har i de senere år udviklet sig fra welfare til workfare og virksomhedsrettet beskæftigelsespolitik. Den virksomhedsrettede indsats står dermed ret centralt i den aktuelle beskæftigelsespolitik, og giver udfordringer i f. t. implementeringen og de medfølgende kompetenceudviklingsbehov for frontlinjemedarbejderne i de enkelte jobcentre

Forskningsspørgsmål

Hvordan er implementeringen af den virksomhedsrettede indsats for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere foregået siden Kontanthjælpsreformen trådte i kraft i 2014?

Hvilke barrierer kan opstå, når den virksomhedsrettede indsats implementeres?

Hvordan omsætter frontlinjemedarbejderne den virksomhedsrettede indsats i praksis?

Hvilke forskelle og ligheder kan vi få øje på kommunerne i mellem?

Forventede resultater

Undersøgelsen kan bidrage til dybere indsigt i implementeringsprocessen i forbindelse med virksomhedsrettede indsatser i forskellige kommunale kontekster. Hvilke muligheder, barrierer og udfordringer kan opstå for ledere og frontlinjemedarbejdere i denne proces? Vi vil bidrage med et eller flere bud på nye perspektiver på, hvad der sker i processen og hvilke områder man evt. især skal have fokus på.

Genstandsfelt

Den overordnede udvikling i beskæftigelsespolitikken har udviklet sig fra overgangsperioden i 90'erne, hvor aktivlinjen blev søsat, til 00'erne hvor der kom øget fokus på borgernes individuelle incitamenter, motivation og rådighed. I 10'erne er perspektivet blevet udvidet med øget fokus på (virksomheder og) virksomhedsrettede indsatser, herunder serviceringen af virksomhederne, hjælp til rekruttering og skabelsen af det "gode match" mellem ikke bare jobparate, men også udsatte borgere og virksomheder.

Begreber som virksomhedsrettet indsats og kommunal virksomhedsstrategi har derfor i en årrække været en integreret del af den kommunale beskæftigelsesindsats. Men hvor den tidligere virksomhedsrettede indsats var målrettet den gruppe af ledige, der umiddelbart stod til rådighed for arbejdsmarkedet, har de seneste års forbedrede konjunkturer medført øget efterspørgsel efter arbejdskraft og har – sammen med den øgede incitamentsrettede tilgang til ledighed – medvirket til, at den virksomhedsrettede indsats er blevet udvidet til også at omfatte ledige med andre problemer end ledighed.

Samarbejdspartnere

Favrskov kommune

Skive kommune

Norddjurs kommune

Kontakt

Thorsten Braun, thbr@via.dk

Edda Merete Luth, emlu@via.dk

Nøgleord

Frontlinjemedarbejdere i beskæftigelsesindsatsen

Virksomhedsrettet beskæftigelsesindsats

Virksomhedsrettet aktivering

Implementering

Hvilken betydning har kompetenceudvikling for den pædagogiske praksis i special-tilbuddet?

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Inklusion

Baggrund

Projektet knytter sig til Aarhus Kommunes kompetenceudviklingsforløb "Alle elever til folkeskolens prøver". Forløbet er igangsat med det formål at højne antallet af elever fra kommunens special-klasser, der kommer til folkeskolens prøver, øge deres karaktergennemsnit og deres uddannelses-parathed. Dette mål søges nået gennem et 3-årigt kompetenceudviklingsprojekt for medarbejdere i kommunens specialklasser, Langagerskolen og PPR. Nærværende projekt knytter an til kompetenceudviklingsforløbet ved at undersøge, hvilke muligheder og begrænsninger lærere og pædagoger oplever i mødet med kompetenceudviklingsforløbets foki og egen praksis.

Forskningsspørgsmål

Hvilken betydning tillægger lærere og pædagoger deres deltagelse i kompetenceudviklingsforløbet, og på hvilke måder kommer det til udtryk i deres specialpædagogiske praksis?

Genstandsfelt/Indhold

Vores projekt og fokus er rettet mod, hvordan indsatsen fra Aarhus Kommune og PPR bliver omsat fra teori til praksis. Disse beskrivelser skal anvendes til at besvare eller pege på, hvad der har været særligt virksomt og/eller udfordrende i forhold til at opnå udvikling af praksis jf. kompetenceudviklingsforløbets mål. Centralt i denne sammenhæng står, at følgeforskningen ikke har karakter af evaluering. Deltagerne skal ikke vurderes i forhold til de mål, som er opstillet for kommunens indsats, men alene bidrage til generering af viden om den betydning, de tillægger indsatsen samt praksisimplikationerne heraf.

Forventede resultater

Ny viden om og hvordan fælles kompetenceudvikling bidrager til at skabe praksisudvikling i specialtilbuddet, herunder at skabe viden om, hvordan lærere og pædagoger oplever deres læringsudbytte i forbindelse med deduktive forløb, dvs. forløb, hvor der på forhånd er fastlagt et specifikt fagligt indhold, som de professionelle skal gøre brug af i egen praksis. Sigtet med projektet er desuden, at pege på hvilke faktorer, der af de professionelle opleves som hhv. fremmende og hæmmende i forløbet.

Samarbejdspartnere

PPR Specialpædagogik, Aarhus Kommune
Langagerskolen i Aarhus
Skovvangskolen i Aarhus
Rundhøjsskolen i Aarhus

Kontakt

Lektor ved VIA UC Læreruddannelsen, Silkeborg Anne Søndberg, ason@via.dk
Adjunkt ved Pædagoguddannelsen, Randers Marie Louise Risgaard Grimmel, mlrg@via.dk
Lektor ved VIA UC Læreruddannelsen, Aarhus Lotte Gottlieb, lgo@via.dk

Link til UC Viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/hvilken-betydning-har-kompetenceudvikling-for-den-paedagogiske-praksis-i-specialtilbud\(df4c6fa2-b5a9-411c-ad4d-3d24f883a7dc\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/hvilken-betydning-har-kompetenceudvikling-for-den-paedagogiske-praksis-i-specialtilbud(df4c6fa2-b5a9-411c-ad4d-3d24f883a7dc).html)

Nøgleord

kompetenceudvikling, samarbejde, specialpædagogik, specialklasser, folkeskolens afgangsprøve, mindset, synlig læring

En god skolestart for alle gennem fælles forberedelse

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Inklusion

Baggrund

Aarhus Kommune har indgået et samarbejde mellem PPR og to skoler om et kompetenceudviklingsforløb for pædagogisk personale i indskoling (1) med det formål at udvikle rammer for en god skolestart for alle børn i Aarhus Kommune.

Forskningsprojektet har til hensigt at identificere, hvilke samarbejder og indsatser, der bidrager til en bedre indsats i forhold til en god skolestart for alle børn, og hvordan skolernes interne ressourcepersoner og -centre kan få en aktiv rolle i dette arbejde.

Forskningsspørgsmål

På hvilke måder får de professionelle fælles kompetenceudvikling og forberedelse indflydelse på en mere inkluderende skolestart for alle børn?

Genstandsfelt/Indhold

Vores projekt og fokus er rettet mod, hvordan kompetenceudvikling og samarbejde mellem de professionelle påvirker skolestarten.

Vi vil med andre ord undersøge, på hvilke måder de professionelle fælles forberedelse får indflydelse på børnenes skolestart set i et inkluderende perspektiv.

Forventede resultater

Ny viden om og hvordan fælles kompetenceudvikling bidrager til at skabe inkluderende læringsmiljøer samt en mere sammenhængende skolestart for alle. Vi forventer at se de professionelle viden om specialpædagogiske metoder og redskaber blive ført ud i nye konkrete handlinger i klassemiljøet, der giver alle børn muligheder for at deltage i de betydningsfulde fællesskaber i skolen og dermed opleve en god og tryk skolestart samt lyst til at lære.

Samarbejdspartnere

PPR Specialpædagogik og to folkeskoler i Aarhus Kommune

Kontakt

Lektor ved VIA UC Læreruddannelsen, Aarhus Dorthe Lau dola@via.dk

Lektor ved Pædagoguddannelsen, Viborg Annette Husum Jensen ahuj@via.dk

Link til UC viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/persons/dorthe-lau\(ef85a5e2-7363-47ca-ba5a-77fd946e9c9b\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/persons/dorthe-lau(ef85a5e2-7363-47ca-ba5a-77fd946e9c9b).html)

[https://www.ucviden.dk/portal/da/persons/annette-husum-jensen\(32c356ea-ff9a-4f06-959b-1dbaa179a493\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/persons/annette-husum-jensen(32c356ea-ff9a-4f06-959b-1dbaa179a493).html)

Nøgleord

Indskoling, skolestart, professionelle fælles kompetenceudvikling, samarbejde, inklusion, inkluderende skolestart

Professionelles samarbejde om skolens inkluderende klassefællesskaber i praksis

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Inklusion

Baggrund

Med afsæt i en fælles interesse og viden om elevers udvikling og læring i den inkluderende skole, er vores opmærksomhed i denne undersøgelse, primært rettet mod de professionelle samarbejde i skolens praksis i forhold til udvikling af inkluderende klassefællesskaber i indskoling.

Forskningsspørgsmål

Med afsæt i 3 udvalgte skoler undersøges, hvordan de professionelle samarbejde og handlinger kan understøtte/styrke inkluderende klassefællesskaber primært i indskoling?

Genstandsfelt/Indhold

Undersøgelsens primære fokus er på de professionelle samarbejde på 3 forskellige skoler, i henholdsvis en almen indskolingsklasse, en almen/specialklassens indskoling og i to specialklasser på indskolings- og mellemtrinnsniveau. Formålet med undersøgelsen er at indfange opmærksomhedspunkter ved professionelle samarbejde vedrørende udvikling af inkluderende klassefællesskaber via de professionelle indbyrdes handlinger i og omkring klassens sociale og lærende liv

Undersøgelsens metode vil tage afsæt i et design baseret på casestudies, dels i praksis i klassen, dels i de professionelle samarbejde om klassen. Med afsæt i kodninger af observationerne interviewes de implicerede professionelle.

Analysestrategien baseres på 4 indholdsdimensioner: de rammesættende, de relationelle, de organisatoriske og de didaktiske. Denne analyseramme har et særligt fokus på indholdsdimensionerne i inkluderende klasse – og læringsledelse.

Forventede resultater

Med afsæt i undersøgelsen af professionelle samarbejde på 3 skoler er målet at pege på opmærksomhedspunkter og hensigtsmæssige indsatser i praksis, der genererer udvikling af inkluderende klassefællesskaber gennem de professionelle samarbejde. Resultater af undersøgelsen vil kunne danne baggrund for videre inspiration og forskning i de professionelle samarbejde på skoler.

Samarbejdspartnere

Østbirkskole
Grønhøjsskolen/Tørringskole
Harbøre skole

Kontakt

Hanne Forsberg hafo@via.dk
Lise Sommer lsom@via.dk
Mette Thorsager mths@via.dk

Link til UC viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/professionelles-samarbejde-om-skolens-inkluderende-klassefaelles-skaber-i-praksis\(8496b25f-d052-435f-bd1b-3d141834cfac\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/professionelles-samarbejde-om-skolens-inkluderende-klassefaelles-skaber-i-praksis(8496b25f-d052-435f-bd1b-3d141834cfac).html)

Nøgleord

Professionelles samarbejde
Inkluderende fællesskaber
Inkluderende læringsmiljø

Den gravides stemme i det tværfaglige samarbejde og hendes muligheder for inddragelse og deltagelse, når graviditeten er sårbar

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Udsatte børn og unge

Baggrund

Med baggrund i udvalgt litteraturnedslag, viser der sig et videnshul, på problemfeltet omhandlende den gravides stemme (og hendes eventuelle partner stemme) når graviditeten er sårbar og systemet er bekymret for fosteret og det kommende barn. Det er nødvendigt at udforske, hvordan den gravide oplever egen situation og hjælpebehov for at sikre en sammenhængende og relevant støtte. Samtidigt er det relevant at indhente viden om, hvordan den gravide oplever forløbet og samarbejdet med og mellem de professionelle omkring hende og hendes partner under graviditeten.

Målet er, at den indhentede viden skal medvirke til at sikre en mere kvalificeret inddragelse fremadrettet og med et tilbageløb til det professionelle system, således at den professionelle indsats og det tværfaglige samarbejde omkring den gravide kvalificeres.

Forskningsspørgsmål

Hvordan oplever den gravide samarbejdet med de professionelle omkring graviditetsforløbet og hendes muligheder for inddragelse og deltagelse, når graviditeten er sårbar?

Underspørgsmål:

Hvordan opleder den gravide, at hendes stemme høres?

Hvilke muligheder og udfordringer oplever den gravide i samarbejdet mellem de involverede aktører i projekt RUST?

Genstandsfelt/Indhold

Målgruppe: Empiriindsamlingen sker i Aarhus Kommune, projekt RUST, hvor man afprøver en ny tværfaglig netværksmodel i arbejdet med de (meget) sårbare gravide.

Formålet med projekt RUST er at kvalificere den tidlige forebyggende indsats i forhold til en målgruppe, som ofte har svært ved at profitere af behandlingstilbuddene og hvor en sådan graviditet ofte ender i en kompliceret anbringelse af barnet. Videnskabsteoretisk ståsted: Post-strukturalistisk.

Undersøgelsesmetodik:

- Deltagerobservationer
 - Kvalitative interviews/narrativer
 - Videologs
 - Optagelser fra tværfaglige møder.
-

Forventede resultater

Projektet forventer resultat er en øget viden om den gravides oplevelse af egen situation og viden om deltagelsesmuligheder og hvordan disse kan styrkes for den gravide.

Samarbejdspartnere

Aarhus Kommune, Projekt RUST.

Kontakt

Bente Møller benm@via.dk

Charlotte Vange Løvstad chvl@via.dk

Margrethe Birkekær Christensen mac@via.dk

Link til UC viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/den-gravides-stemme-i-det-tvaerfaglige-samarbejde-og-hendes-muligheder-for-inddragelse-og-deltagelse-naar-graviditeten-er-saarbar\(22d8fc15-5dcd-4366-a574-7b62da4e63e4\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/den-gravides-stemme-i-det-tvaerfaglige-samarbejde-og-hendes-muligheder-for-inddragelse-og-deltagelse-naar-graviditeten-er-saarbar(22d8fc15-5dcd-4366-a574-7b62da4e63e4).html)

Nøgleord

Gravide, graviditet, stemme, inddragelse, deltagelse, tværfagligt samarbejde, tværprofessionelt samarbejde

Børn der har skolefravær

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Udsatte børn og unge

Baggrund

At holde op med at gå i skole, eller har bekymrende meget skolefravær, er problematisk i mange henseender. For barnet er deltagelse i skolens fællesskaber, såvel socialt som læringsmæssigt, af stor udviklings- og trivselsmæssige betydning. Herudover er læring og uddannelse væsentlige beskyttelsesfaktorer i forhold til selvforsørgelse, sundhed og trivsel i voksenlivet. Forskning viser, at skolefravær kan være forbundet med en fremtidig forøget risiko for manglende start eller frafald på uddannelsesområdet, svag tilknytning til arbejdsmarkedet og mindre livsindkomst. Endvidere nævnes en forøget risiko for antisocial adfærd samt psykiske lidelser som depression og angst, men også forhold som kriminalitet, stofmisbrug, selvmordsforsøg, teenagergraviditet og i yderste konsekvens radikalisering (Bjerre 2015; Harvik 2018; Kearney 2008; Knudsen og Møller 20; MUUSMANN 2008).

Både nationale som internationale forskere påpeger at skolefravær er en kompleks problemstilling, hvorfor der stadig mangler viden på området, som kan kvalificere familier, lærere og andre kommunale instanser på området (Friberg, Karsberg, Lax, Palmér 2015, Myhrvold-Hansen 2007).

Forskningsspørgsmål

Hvilke perspektiver har børn og forældre på børns skolefravær? Hvordan kan professionelle omkring børnene bidrage til at skærpe forståelsen af disse perspektiver?

Underspørgsmål:

- Hvordan forstår og begrundes børnene deres skolefravær både aktuelt og historisk?

- Hvordan forstår og forklarer forældrene børnenes skolefravær?

- Hvordan forstår og forklarer professionelle omkring børnene deres skolefravær?

- Hvilke mønstre og sammenhænge ses på tværs af de 10 cases?

Genstandsfelt/Indhold

Udsatte børn og unge med længerevarende skolefravær.

Forventede resultater

Projektet søger at identificere mønstre og sammenhænge i barnets liv, der har medført, at barnet har skolefravær. Sigtet er, at projektets resultater skal bidrage til viden om tidlig opsporing af skolefravær.

Samarbejdspartnere

Vi samarbejder med Skive kommune, herunder styregruppen for børn med skolefravær og skolestop, Sundhedsplejersken, PPR, Familiebehandlingsafdelingen, Ungdomsskolen og Skoleledelsen.

Relationen til Skive kommune er en forlængelse af et tidligere samarbejde imellem VIA og Skive Kommune omkring en Ph. D. afhandling.

Repræsentanter fra Skive kommune har således været med til at udtænke forskningsprojektets indhold og rammer.

Kontakt

Marlene Smith – MLSC@via.dk

Hanne Føns – HF@diakonhøjskolen.dk

Link til UC viden

https://www.ucviden.dk/portal/files/54683917/B_rn_der_har_skolefrav_r.pdf

Nøgleord

Skolefravær, udsatte børn og unge, børne- og forældreperspektiv

Når udsatte familier skal hjælpe de professionelle

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Udsatte børn og unge

Baggrund

Skive Kommune gik i 2014 med deres deltagelse i projekt "Familien i fokus" aktivt ind i arbejdet med at iværksætte forandringstiltag, som har til hensigt at skabe bedre indsatser for de udsatte børn og deres familier. I projektet erfarede man, at den helhedsorienterede indsats gav positive resultater.

Lovgivningen på det sociale område har fokus på borgerinddragelse – helt overordnet siger Retssikkerhedslovens § 4: "Borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger behandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed". (Schultz, 1997)

Barnets Reform i 2011 har bl.a. haft til formål at sætte fokus på barnets retssikkerhed samt tidlige og forebyggende indsatser, hvor det er centralt, at problemerne i videst muligt omfang skal løses i barnets/familiens nærmiljø og desuden i et tæt samarbejde med barnet og dets familie.

Forskningsspørgsmål

Hvad kendetegner ifølge de udsatte familier og de professionelle "det gode møde", både i det relationelle møde mellem borgere og professionelle og i konkrete mødeformer.

Hvilke forskelle og ligheder bliver tydelige i deres udsagn? Hvad skal være tilstede for, at de udsatte familier oplever sig hørt og oplever deres stemme tillagt værdi?

Hvordan kan vi sammen med familier og de professionelle udvikle et mødeformat, som systematisk kan bringe familiens stemme ind og give den værdi?

Genstandsfelt/Indhold

I projektet vil vi primært fokusere på, hvordan de udsatte familier kan hjælpe de professionelle med at iværksætte og yde den støtte, som familierne selv oplever kan være

den rette. Det handler om at udvikle mødeformater mellem de professionelle og familierne, som sikrer, at forældre og børns holdninger, ønsker og oplevelser systematisk inddrages i mødet med de professionelle, som skal yde hjælp og støtte, og at disse holdninger, ønsker og oplevelser tillægges værdi i samarbejdet.

Projektet har til formål at bringe børn og forældres oplevelser af og vurdering af effekten af den hjælp, de tilbydes i dagtilbuds-, skole- og socialforvaltningsregi systematisk ind i samarbejdet og tillægge deres vurdering vægt i beslutningerne om, hvordan den enkelte familie bedst støttes til at blive selvhjulpne og handlekraftige. Det overordnede formål er at udvikle på den måde, børn og familier positioneres i det professionelle arbejde omkring udsatte børn og deres familier. Projektet går på tværs af de pædagog-, lærer- og socialfaglige felter.

Genstandsfeltet for projektet er de udsatte børn og familiers stemme, og ikke de professionelle samarbejde i den enkelte sag.

Forventede resultater

Det endelige produkt kan være noget helt konkret, som en manual for mødeledelse, forslag til forberedelse og efterbearbejdning af møder, dialogformer, feedbackmåder og -redskaber eller andet, der viser sig relevant at udvikle.

Samarbejdspartnere

Skive kommune

Kontakt

Sine Weissshädel, T: 87 55 37 32. Email: sine@via.dk
Mai-Britt Beck Nielsen, T: 87 55 32 96. Email: mbbn@via.dk

Link til UC viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/naar-udsatte-familier-skal-hjaelpe-de-professionelle\(a9e95e18-1613-47e9-9d4c-5387096a9d85\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/naar-udsatte-familier-skal-hjaelpe-de-professionelle(a9e95e18-1613-47e9-9d4c-5387096a9d85).html)

Nøgleord

Udsatte familiers stemme, mødeformater, inddragelse, dialogformer, feedback, samarbejde, udsatte børn og familier, pædagogisk arbejde, socialt arbejde.

Udviklingsarbejde med unge i udsatte boligområder

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Social innovation

Baggrund

I de senere år er der sat mere og mere målrettet fokus på børn og unges opvækst i de udpegede udsatte boligområder, og ikke mindst deres vej til at blive voksne erhvervsaktive deltagende borgere i det danske samfund. Det er målrettede projekter for børn og unge med henblik på at bedre deres integration i det danske samfund. Centralt i en stor del af disse initiativer og projekter er begreber som kapacitetsopbygning af involverede foreninger og organisationer samt empowerment af de involverede børn og unge. Derfor fordrer denne fokusering mere markant ageren med udgangspunkt i inddragelse og involvering.

Forskningsspørgsmål

Hvordan opfatter og agerer professionelle i arbejdet med børn og unges udvikling af uddannelses- og erhvervskompetencer i to udsatte boligområder?

Hvordan opfatter den professionelle sin rolle i områdebaseret indsats, dels som en del af institutionelle sammenhænge, dels som professionel med daglig relation til børn og unge

Hvordan arbejdes der specifikt med deltagelses aspektet og at involvere brugere/elever

Genstandsfelt/Indhold

I dette projekt vil vi undersøge de professionelles oplevelse af deres deltagelse i to nye projekter i hver deres

område, dels i Viborg, dels i Århus. Projekterne er formuleret og finansieret udefra og udmøntes fra henholdsvis skole og som et tilbud fra boligforening/socialforvaltning.

Forventede resultater

Projektet forventes at bidrage med viden om capacity building blandt udsatte unge, der kan anvendes til udvikling af innovation og entreprenørskab. Viden kan anvendes på enkelte uddannelser eller i tværfaglige sammenhænge.

Samarbejdspartnere

Fællessekretariatet i Viborg
Fonden for Entreprenørskab
Tilst Skole
Ellekær Skole
Det Boligsociale Fællessekretariat i Århus

Kontakt

Marianne A. Leth (AX@via.dk)
Morten Anker Hansen (MOHA@via.dk)

Link til UC viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/persons/morten-anker-hansen\(d518b0f3-55b0-4c6d-b97e-477c42bbf6aa\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/persons/morten-anker-hansen(d518b0f3-55b0-4c6d-b97e-477c42bbf6aa).html)

[https://www.ucviden.dk/portal/da/persons/marianne-axelsen-leth\(5889ce7e-7be9-4952-9ca1-11379fea386c\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/persons/marianne-axelsen-leth(5889ce7e-7be9-4952-9ca1-11379fea386c).html)

Nøgleord

Empowerment, inddragelse, børn og unge, innovation – entreprenørskab, capacity building

Netværk og partnerskaber i lokal udvikling af socialøkonomi

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Social innovation

Baggrund

Silkeborg Kommune modtog i 2017 KL's socialøkonomiske pris for sin socialøkonomiske strategi og de første tiltag til at implementere den.

Det er projektets antagelse, at det socialøkonomiske netværk og de lokale partnerskaber spiller en væsentlig rolle i forhold til forsættelsen af den hidtil succesfulde implementering af strategien.

Forskningsspørgsmål

Hvilken betydning har netværk og partnerskaber for den lokale udvikling af socialøkonomien.

Underspørgsmål:

- Hvilken betydning tillægger aktørerne Det socialøkonomiske netværk i den lokale udvikling af socialøkonomien.
 - I hvilket omfang kan de demokratiske processer i samarbejdet i Det socialøkonomiske netværk belyses med begreber fra Governanceteori.
 - Hvilken betydning har de forskellige former for partnerskaber, f.eks. partnerskaber internt mellem socialøkonomiske virksomheder, partnerskaber mellem ordinære og socialøkonomiske virksomheder og partnerskaber mellem forvaltningen og socialøkonomiske virksomheder, for udviklingen af et bæredygtigt økosystem for socialøkonomiske virksomheder.
-

Genstandsfelt/Indhold

Projektet vil belyse betydningen af partnerskaber og netværk i den lokale udvikling af socialøkonomiske virksom-

heder i Silkeborg Kommune. Det er projektets målsætning at beskrive udviklingen af et lokalt forankret øko-system for socialøkonomiske virksomheder, med særligt fokus på netværk og partnerskaber. En central aktør i implementeringen af Silkeborg Kommunes strategi er Det socialøkonomiske netværk, som udgøres af lederne af de socialøkonomiske virksomheder i Kommunen, samt ansatte i den kommunale forvaltning, der har en koordinerende og faciliteterne rolle. Det teoretiske grundlag for projektet tager afsæt i Governance-teorier og teorier om partnerskaber. Undersøgelsen er et eksplorativt casestudie, baseret på dokumenter, kvantitative data og kvalitative interviews og deltagerobservationer. Gennem analyser af den indsamlede empiri i relation til teorigrundlaget produceres et billede af øko-systemet omkring socialøkonomiske virksomheder på et lokalt niveau.

Forventede resultater

Projektet bidrager til belysningen af, hvordan lokale (kommunale) bidrag til væksten i den socialøkonomiske sektor gennem de seneste år har erstattet en statslig indsats på området. Projektet indgår i og supplerer en national EU rapport som bidrager til kortlægning af status for socialøkonomi i de europæiske lande. Det såkaldte øko-system omkring socialøkonomi.

Samarbejdspartnere

Silkeborg Kommune

Kontakt

Esben Hulgård, ehg@via.dk

Elof Nellemann Nielsen, enni@via.dk

Link til UC viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/netvaerk-og-partnerskaber-i-lokal-udvikling-af-socialoekonomi\(6fbb3933-eee6-4bff-b19e-3d76fd3f330d\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/netvaerk-og-partnerskaber-i-lokal-udvikling-af-socialoekonomi(6fbb3933-eee6-4bff-b19e-3d76fd3f330d).html)

Nøgleord

Socialøkonomi, Samskabelse, Netværk, Partnerskaber, Socialt entreprenørskab

Samskabelse - nye roller, andre kompetencer hos velfærdsprofessionelle

Forskningscenter

VIA Samfund og Socialt arbejde

Program

Social innovation

Baggrund

Samskabelse figurerer som positivt buzz-word i kommunale strategipapirer, i den politiske debat og i velfærdsuddannelsernes studieordninger. Der afholdes konferencer og debatdage, universiteter udvider deres kapacitet inden for forskningsfeltet samskabelse, og professionshøjskolerne udbyder kompetenceudvikling inden for feltet. Men spørgsmålet er, hvordan de mange hensigter og initiativer ser ud fra de velfærdsprofessionelles perspektiv - det vil sige fra pædagoger, lærere, sygeplejersker og socialrådgiveres stol.

De forskelligartede initiativer i forhold til samskabelse i praksis og den kompleksitet, som det rummer, rejser en række problemstillinger. Hvordan oplever de velfærdsprofessionelle deres rolle i den samskabelsespraksis, de møder i deres professionelle virke? Hvilke kompetencer forudsætter det, når velfærdsprofessionelle skal indgå i, bidrage til eller facilitere samskabelsesprocesser? Hvordan manifesterer samskabelse sig, når de velfærdsprofessionelle gør det (samskaber) i praksis - og hvilke motiver lægger de til grund for det?

Forskningsspørgsmål

Hvilke kompetencer anvender velfærdsprofessionelle for at samskabe?

Genstandsfelt/Indhold

Projektet er opdelt i to delprojekter, der tager afsæt i det samme videngrundlag og undersøger det fælles forskningsspørgsmål i to forskellige empiriske felter.

Delprojekt 1: Undersøger samskabelseskompetencer i en praksis, hvor de velfærdsprofessionelle handler samskabende - men hvor de ikke nødvendigvis selv definerer disse handlinger som samskabelse.

Delprojekt 2: I modsætning hertil undersøger det andet delprojekt samskabelseskompetencer hos velfærdsprofessionelle, der er efteruddannet til at samskabe. Projektet ser på, hvordan de velfærdsprofessionelle anvender

deres viden og færdigheder i konkrete samskabelsessituationer.

Det samlede datamateriale skal bidrage til større viden om, hvilke kompetencer, der er nødvendige, når velfærdsprofessionelle skal designe, gennemføre og evaluere samskabelsesprocesser.

Forventede resultater

Projektet forventes at bidrage til større viden om, hvilke kompetencer, der er nødvendige, når velfærdsprofessionelle skal designe, gennemføre og evaluere samskabelsesprocesser.

Samtidig forventes det, at de to delprojekter på forskellig vis bidrager til ny viden om de vilkår, barrierer og muligheder, som de velfærdsprofessionelle møder i samskabelsesarbejdet.

Denne viden skal bidrage til at kvalificere professionsuddannelserne i relation til samskabelse. Samtidig er det ambitionen, at projektet fører til indlæg i debatten om samskabelsesbegrebets potentialer og udfordringer i en professionsfaglig kontekst.

Samarbejdspartnere

Ringkøbing-Skjern Kommune

Kontakt

Rikke Lund Ehrenreich, rieh@via.dk VIA Socialrådgiveruddannelsen Aarhus

Gitte Nielsen, gini@via.dk VIA Sygeplejerskeuddannelsen Aarhus

Frederikke Dybdahl, fdy@via.dk VIA Pædagoguddannelsen Viborg

Jeanette Svendsen, jesv@via.dk VIA Pædagoguddannelsen Horsens

Jette Maibritt Jul, jemj@via.dk, VIA Pædagoguddannelsen Holstebro

Link til UC viden

[https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/samskabelse-nye-roller-andre-kompetencer-hos-velfaerdsprofessionelle\(e2cec64b-d8df-4873-9bed-6f004ae5d5d7\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/projects/samskabelse-nye-roller-andre-kompetencer-hos-velfaerdsprofessionelle(e2cec64b-d8df-4873-9bed-6f004ae5d5d7).html)

Nøgleord

Samskabelse, Co-production, Co-creation, Kompetence-Velfærdsprofessionelle